

VASTAUS TILAPÄISEN VALIOKUNNAN ESITTÄMIIN KYSYMYKSIIN

1. Mikä on asianosaisen näkemys luottamuksen arvioinnissa ja erottamisessa huomioon otettavista seikoista?

Kuten Kuntaliiton lausunnossa on todettu, harkintavaltaa käytettäessä on huomioitava hallintolainsäädännön oikeusperiaatteet ja punnittava kaikkia esiin tulevia näkökohtia ja arvioida seurausten suhteellisuus. Kuntaliiton lausunnossa todetulla tavalla tässä tapauksessa on huomioitava erityisesti tarkoitussidonnaisuuden periaate, yhdenvertaisuusperiaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate sekä luottamuksensuojaperiaate ja mielivallan kieltö.

Liitteenä olevasta valituksesta ilmi käyvillä perusteilla katson, että jos tässä tapauksessa päädytään ehdottamaan erottamista saatikka erottamiseen, päätös on edellä mainittujen oikeusperiaatteiden vastainen. Lisäksi totean, että prosessia on ollut laittamassa vireille ja tilapäisen valiokunnan asettamisesta päättämiseen on osallistunut asiaan ennakoasenteen omaava esteellinen henkilö, ja sitä on tästäkin syystä pidettävä tarkoitussidonnaisuuden periaatteen ja objektiviteettiperiaatteen vastaisena.

Näiltä osin on huomattava edelleen se, että erottamismenettelyn oikeusturva edellyttää, että mahdollinen erottaminen perustuu objektiivisesti todennettavissa oleville tosiseikoille, ja erottamisen kohteelle ilmoitetaan epäluottamuksen syyt, jotta hänellä olisi tosiasiallinen mahdollisuus esittää oma mielipiteensä asiasta. Näin ollen, siinä tapauksessa, että tilapäinen valiokunta päätyy esittämään erottamista, kanta on perusteltava ja minulle on varattava mahdollisuus lausua kaikesta valiokunnan selvitystyön aikana kertyneestä aineistosta, kuten kuntalain 35 § 3 momentin perusteella hankittavasta kunnanhallituksen lausunnosta, ja valiokunnan ehdotuksen perusteluista. Viittaan näiltä osin esimerkiksi Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 4.5.2005 antamaan päätökseen sekä korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen KHO:2016-7-2529, joiden mukaan mahdollisen erottamisen perusteena olevat tosiasiatiedot on yksilöitävä ja selvitettävä ja asianosaiselle tulee antaa tilaisuus lausua kaikista selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Tämä on tarpeen myös sen vuoksi, että kuulemiselle tässä vaiheessa varattu määräaika oli lyhyt.

2. Mikä on asianosaisen näkemys toiminnastaan Tampereen kaupungin apulaispormestarina?

Asianosainen on toiminut Tampereen kaupungin apulaispormestarina hallintosäännön ja hyvän hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti.

Soveltuvien osin asianosainen on toiminut pormestari Kalervo Kummolan ja asianosaista edeltäneen apulaispormestari Aleksin Jäntin esimerkkiä noudattaen.

3. Mikä on asianosaisen näkemys toimintaedellytyksistään apulaispormestarina liittyen työskentelyyn ja yhteistyöhön?

Asianosaisen toimintaedellytykset apulaispormestarina liittyen työskentelyyn ja yhteistyöhön ovat erinomaiset työympäristössä, jossa noudatetaan ja kannustetaan hyvän hallinnon periaatteisiin.

4. Mikä on asianosaisen näkemys mediakirjoitusten vaikutuksesta kaupungin julkisuuskuvaan?

Valiokunnan 9.8. päivätyssä tehtävää ja työskentelyä koskevassa muistiossa todetaan, että apulaispormestarin käytöksestä on kirjoitettu mediassa melko paljon. Myös muiden tamperelaisten pormestariston jäsenten ja myös muiden johtavien luottamushenkilöiden käytöksestä on kirjoitettu mediassa vuosien varrella melko paljon.

Viitaten julkisuuteen saatettuun rikosepäilyyn, mediajulkisuuden merkitystä arvioitaessa on huomioitava, että poliisilla on samaan asiakokonaisuuteen liittyen käynnissä tutkinta mm. nimikkeellä väärä ilmianto ja kunnianloukkaus. Pelkkä uutisointi sinänsä ei voi olla riittävä peruste erottamiseen, vaan erottamisen on perustuttava erottamismenettelyn kohteena olevan objektiivisesti todennettavissa olevaan menettelyyn. Muussa tapauksessa erottamiseen riittäisi käytännössä tarkoitushakuisesti käynnistetty tosiasioille perustumaton julkisuuskampanja. Mediakirjoitusten vaikutusta arvioitaessa on huomioitava myös se, voidaanko nyt käynnissä olevaa menettelyä pitää kaupungin arvojen mukaisena ja sen vaikutus kaupungin julkisuuskuvaan.

Tampereen kaupungin toimintaa ohjaavat moraaliset arvot: mikä on oikein ja mikä on väärin, ja eettiset toimintaperiaatteet: toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi, edistämme toiminnassamme oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta, käyttäydymme kunnioittavasti ja pidämme toisistamme huolta sekä noudatamme hyvän hallinnon ja johtamisen periaatteita. Nämä edellyttävät mm. seuraavia seikkoja

- Arvostamme rehellisyyttä kaikissa tilanteissa, emme vääristele tosiasioita, emmekä jätä niitä kertomatta oman etumme vuoksi.
- Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta toiminnassamme.
- Vastustamme kaikenlaista syrjintää ja epäoikeudenmukaisuutta.
- Toimimme aina tasapuolisesti.
- Emme suosi ketään, emmekä anna ennakkokäsitysten vaikuttaa toimintaamme.
- Otamme huomioon eri näkökulmat ja vaikutukset päätöksenteossamme.
- Kaikki vuorovaikutuksemme perustuu keskinäiseen luottamukseen ja arvostukseen.
- Tuemme vastoinkäymisissä.
- Kaiken toimintamme tulee kestää ulkopuolinen tarkastelu.

Tätä taustaa vasten on pohdittava myös sitä, miltä nyt käynnistetty menettely näyttäytyy ulkopuolisen tarkastelijan näkökulmasta, jos valiokunta ryhtyisi toimenpiteisiin mediakirjoittelun perusteella ottamatta huomioon sitä, miten menettelyn kohteena oleva on tosiasiallisesti toiminut ja miten vastaavanlaisissa tapauksissa on aikaisemmin toimittu.

Tampereella 19.8.2024

Ilkka Sasi